

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

1. Budowa spójnego tekstu.	– wyjaśnia, czym jest spójność tekstu – analizuje wskazany tekst pod kątem spójności; – rozróżnia tekst spójny i niespójny, – rozróżnia spójność treściową i tekst spójny pod względem gramatycznym – znajduje w tekście wykładniki spójności linearnej (np. spójniki, zaimki, powtórzenia wyrazów itp.) – dokonuje korekty tekstu niespójnego, stosując różne wykładniki spójności – *rozróżnia spójność wewnątrzakapitową i międzyakapitową – w podanym tekście wskazuje przyczyny braku spójności, podaje propozycje poprawek	– wskazuje różne przyczyny niespójności tekstu – rozróżnia: spójność tematu, spójność nadawcy, spójność odbiorcy, spójność stylu; analizuje pod tym kątem wskazane teksty – *omawia mechanizmy odpowiadające za spójność tekstu jako całości – *wie, kiedy elementy różnych stylów w tekście stanowią zamysł artystyczny (wskazuje konkretne przykłady) – dokonuje redakcyjnej poprawy wskazanego tekstu, który jest niespójny
2. Logika w języku i tekście.	– wymienia i charakteryzuje funkcje tekstów językowych – podaje przykłady tekstów i ich typów o różnych funkcjach – wyjaśnia, czym jest komunikacja językowa, podaje jej główne cele – wyjaśnia i definiuje terminy: wnioskowanie, argumentacja, uzasadnienie, wniosek, przesłanka, demagogia, argument demagogiczny, intencja wypowiedzi, perswazja – wie, kiedy uzasadnianie jest poprawne – w przykładach dowodzenia rozróżnia wniosek i przesłankę – rozróżnia znaczenia wypowiedzi dosłowne i niedosłowne; podaje przykłady – w przykładowych wypowiedziach rozróżnia treści sugerowane (wyrażone nie wprost) – rozpoznaje pytania podchwytliwe i sugerujące – redaguje notatkę na temat demagogii, intencji wypowiedzi, poprawności dowodzeń itp.	– definiuje terminy: logika, indukcja, dedukcja (wnioskowanie indukcyjne i dedukcyjne) – wskazuje przykłady demagogii w różnych typach tekstów – rozpoznaje podstawowe techniki perswazji stosowane w demagogii (np. składanie nierealnych obietnic) – podaje przykłady wnioskowania dedukcyjnego i indukcyjnego
3. Hejterzy zastopowali influencerkę. Zmiany kulturowe a neologizmy we współczesnym języku polskim. L. Łuniewska, <i>Buwing, czyli romans w bibliotece</i> (fragmenty).	– wskazuje (w tekstach) neologizmy, które w ostatnich latach przeniknęły do polszczyzny – wskazuje różne sposoby wzbogacania języka (podaje przykłady): ▪ neologizmy słowotwórcze, ▪ neosemantyzmy, ▪ nowe związki frazeologiczne, ▪ zapożyczenia leksykalne – *rozróżnia zapożyczenia wewnętrzne i zewnętrzne	– określa przyczyny napływu neologizmów do współczesnej polszczyzny – wskazuje różne mechanizmy powstawania neologizmów słowotwórczych – podaje przykłady nazw marek i firm funkcjonujących w polszczyźnie jako wyrazy pospolite – *podaje przykłady zapożyczeń zewnętrznych i wewnętrznych – przedstawia tendencje rozwojowe w języku *i opisuje ich działanie

	– analizuje budowę neologizmów słowotwórczych – rozpoznaje skrótowce (akronimy) – rozpoznaje neosemantyzmy i neofrazeologizmy – wyjaśnia (definiuje) terminy: ▪ zapożyczenia semantyczne, ▪ zapożyczenia frazeologiczne, ▪ zapożyczenia leksykalne – zna zasady pisowni zapożyczeń (m.in. stosowania apostrofu) – ocenia nowe zjawiska językowe, stosując właściwe kryteria – czyta ze zrozumieniem fragment artykułu naukowego, przetwarza znalezione w nim informacje	w najnowszej polszczyźnie, tzn. tendencję: ▪ do skrótu ▪ do precyzji ▪ do upraszczania i automatyzacji – gromadzi informacje na temat funkcjonowania neologizmów w polszczyźnie
4. Zróżnicowanie środowiskowo-zawodowe polszczyzny.	– wyjaśnia, na czym polega zróżnicowanie środowiskowe polszczyzny – *rozpoznaje obecność socjolektów w tekstach; określa ich funkcje komunikacyjne – *w tekstach wskazuje argotyzmy (socjolektyzmy), dostrzega ich nacechowanie stylistyczne – podaje przykłady argotyzmów, które weszły do języka ogólnego; ocenia ich używanie w różnych sytuacjach komunikacyjnych – rozróżnia pojęcia żargonu, slangu i gwary	– wyjaśnia terminy: żargon, slang, gwara, dialekt – *wyjaśnia termin: profesjonalizm; podaje przykłady – zbiera informacje na temat socjolektów młodzieżowych; gromadzi materiał słownikowy i opinie użytkowników języka (projekt edukacyjny)
5. Jak piszemy na blogach, czatach i forach? Język polski w internecie.	– określa specyfikę sytuacji komunikacyjnych w internecie – wyjaśnia, czym jest hipertekst – określa, w jaki sposób internet zmienia postrzeganie rzeczywistości – wymienia formy komunikacji internetowej: blogi, fora internetowe – podaje charakterystyczne cechy języka oraz postaci graficznej komunikacji internetowej – analizuje teksty internetowe, wskazując w nich specyficzne cechy języka i zapisu – wyjaśnia termin: netykieta – podaje główne zasady netykiety – ocenia teksty internetowe pod kątem przestrzegania netykiety – *zabiera głos w dyskusji na temat komunikacji internetowej i jej cech – pisze opinię na temat wybranego blogu lub strony internetowej	– charakteryzuje specyfikę sytuacji komunikacyjnych w internecie, omawiając elementy aktu komunikacji (kod, komunikat, nadawca, odbiorca, kontekst) – charakteryzuje stylistyczne wykładniki języka blogów, czatów i forów internetowych (np. obecność języka potocznego, emocjonalność, skrótowość) – wyjaśnia, jakim typem tekstu użytkowego jest opinia, czego może dotyczyć
Teksty użytkowe: protokół, opinia, zażalenie.	– zna zasady pisania protokołu, opinii, zażalenia – wie, w jakich sytuacjach pisze się każde z ww. pism użytkowych – pisze protokół z lekcji, dyskusji, zebrania, innego wydarzenia itp.	– przedstawia zasady pisania protokołu – opracowuje opinię wskazanego produktu, instytucji, wydarzenia itp., która ma się stać wypowiedzią publiczną (np. opublikowaną w internecie)

	– pisze opinię np. dotyczącą określonego produktu, gry komputerowej itp. – pisze zażalenie (skargę) np. do dyrektora szkoły w określonej sprawie – redagowanym tekstom użytkowym nadaje właściwą strukturę i formę graficzną – pisze teksty użytkowe, stosując styl urzędowy i stosowne formuły – korzysta z szablonów w wersji elektronicznej	
--	--	--